

Chương I

TỔNG QUAN KẾ TOÁN NGÂN HÀNG

Tài liệu tham khảo

- Luật số 03/2003/QH11 ngày 17/06/2003 về Luật kế toán.
- Nghị định số 129/2004/NĐ-CP ngày 31/5/2004.
- Chuẩn mực kế toán số 01 “Chuẩn mực chung”.
- Quyết định số 479/2004/QĐ-NHNN ngày 29/04/2004 và thông tư 10/2014 -NHNN về hệ thống tài khoản KTNH.
- Quyết định số 1789/2005/QĐ-NHNN ngày 12/12/2005 của Thống đốc ngân hàng nhà nước về việc ban hành “Chế độ chứng từ kế toán ngân hàng”.
- Quyết định số 1913/2005/QĐ-NHNN ngày 30/12/2005 của Thống đốc ngân hàng nhà nước về việc ban hành “Chế độ lưu trữ tài liệu kế toán trong ngành ngân hàng”.

Mục tiêu

- Hiểu được bản chất của kế toán
- Biết cách tổ chức công việc kế toán và tổ chức bộ máy kế toán tại ngân hàng thương mại

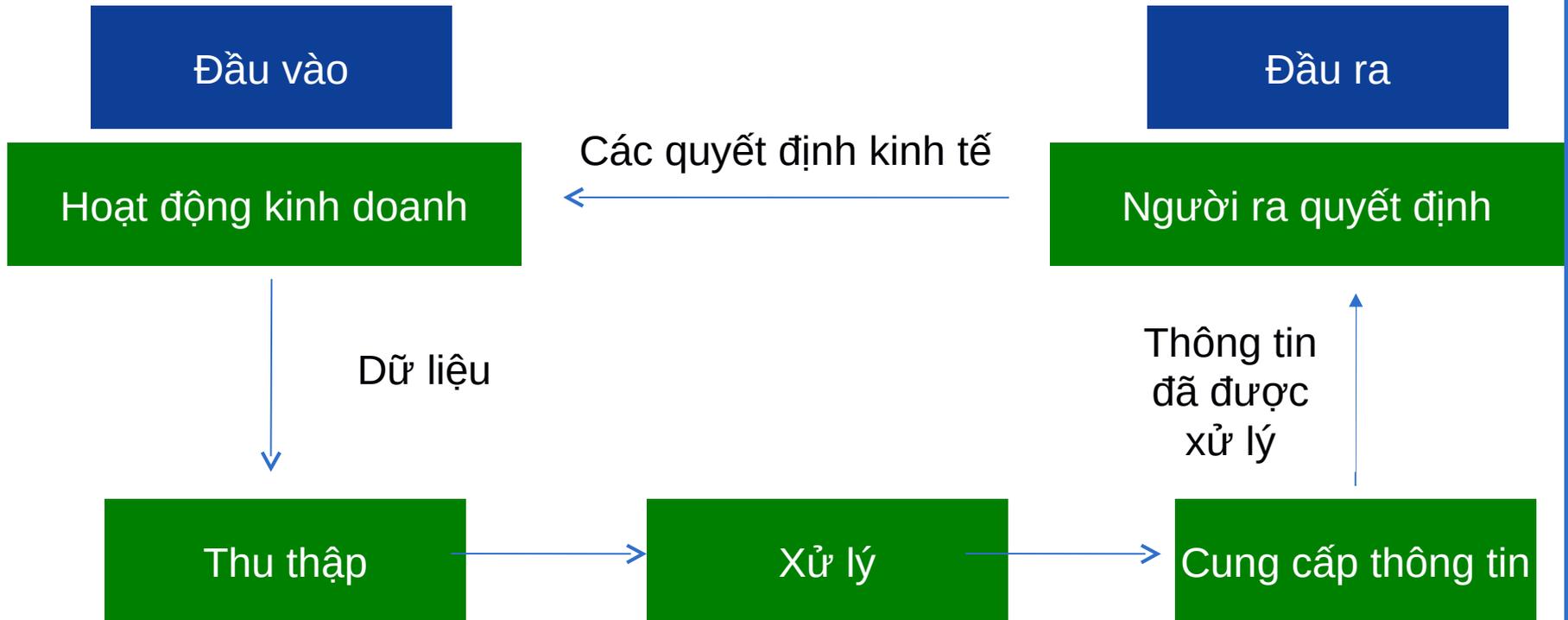

Nội dung

- Khái niệm kế toán
- Đối tượng kế toán ngân hàng
- Mục tiêu của kế toán ngân hàng
- Tổ chức công việc kế toán ngân hàng
- Tổ chức bộ máy kế toán tại ngân hàng

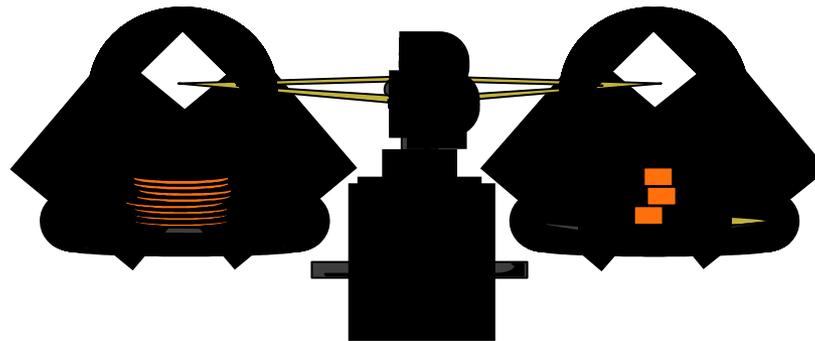

Khái niệm kế toán

Đối tượng kế toán

$$\begin{array}{l} \text{Tài sản} \\ \text{(Assets)} \end{array} = \begin{array}{l} \text{Nợ phải trả} \\ \text{Liabilities} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Vốn chủ sở hữu} \\ \text{Owner's equity} \end{array}$$

Đối tượng kế toán

TÀI SẢN

TIỀN MẶT

TÀI SẢN KHÁC

TIỀN GỬI NHNN HOẶC TCTD KHÁC

TÀI SẢN CỐ ĐỊNH

CHO VAY

CK ĐẦU TƯ

GÓP VỐN ĐẦU TƯ

Nguồn lực do NH kiểm soát và có thể thu được lợi ích kinh tế trong tương lai

Đối tượng kế toán

NỢ PHẢI TRẢ

Nghĩa vụ hiện tại của NH phát sinh từ các giao dịch và sự kiện đã qua mà NH phải thanh toán từ nguồn lực của mình

TIỀN GỬI
TỪ
KHÁCH HÀNG

GIẤY TỜ
CÓ GIÁ

PHẢI TRẢ
THUẾ

VAY NHNN
TCTD KHÁC

PHẢI TRẢ
KHÁC

Đối tượng kế toán

VỐN CHỦ SỞ HỮU

Đối tượng kế toán

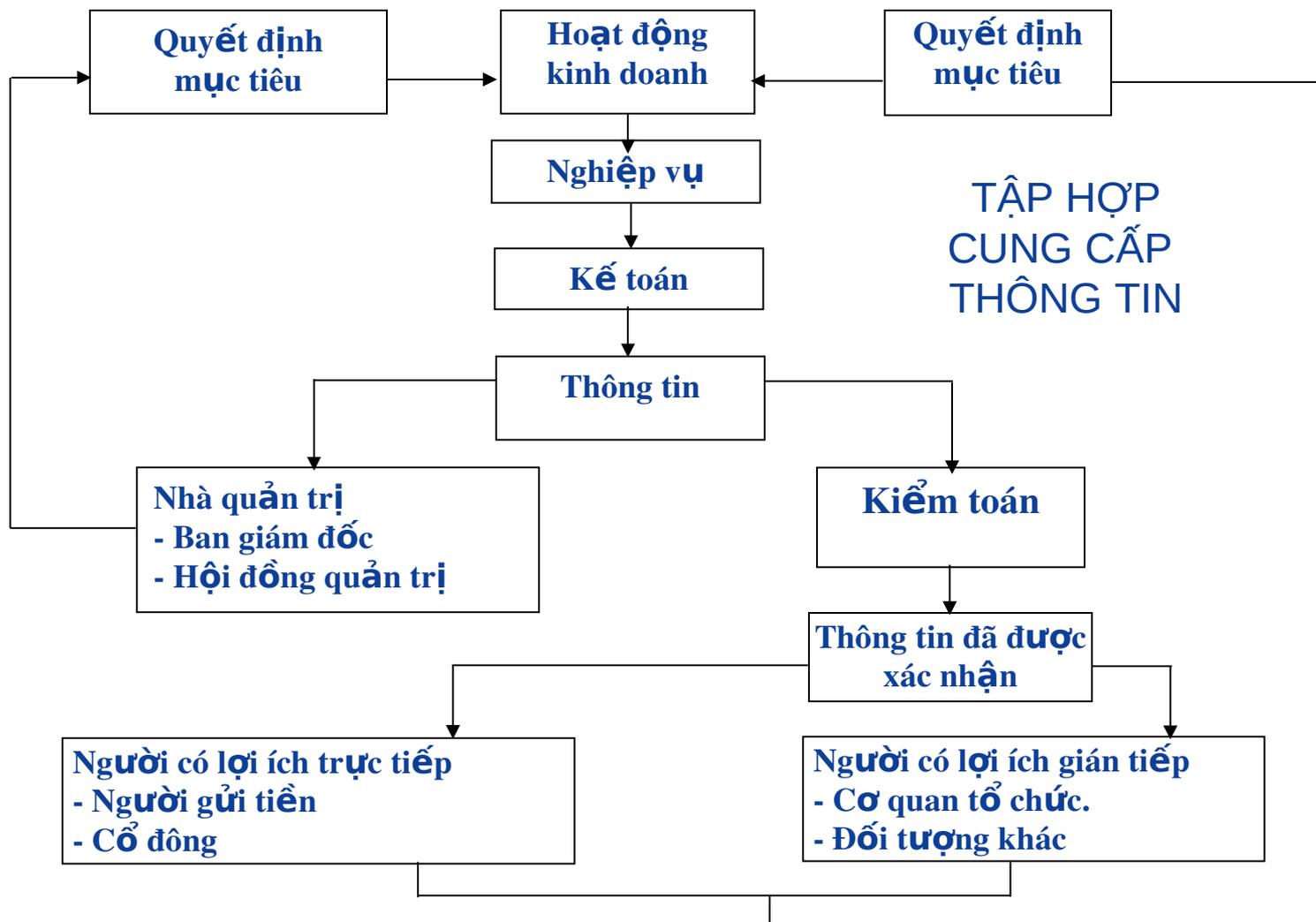
- Thu nhập, chi phí và kết quả kinh doanh của NH trong kỳ kế toán.

$$\text{Lãi thuần (Lỗ thuần)} = \text{Thu nhập} - \text{Chi phí}$$

- Các đối tượng ngoại bảng:
  - Bảo lãnh.
  - Lãi chưa thu được.
  - Nợ bị tổn thất.
  - Giấy tờ có giá,...

Mục tiêu

Đặc điểm kế toán ngân hàng

- Phân biệt kế toán ngân hàng và kế toán doanh nghiệp?

Hệ thống các văn bản pháp quy về kế toán ngân hàng

Luật kế toán

NGHỊ ĐỊNH 185/2004-NĐ-CP

NGHỊ ĐỊNH 129/2004-NĐ-CP

**HỆ THỐNG
CHUẨN MỰC KẾ
TOÁN**

CHẾ ĐỘ KẾ TOÁN

**THÔNG TƯ
HƯỚNG DẪN
CHUẨN MỰC**

HT TÀI KHOẢN KẾ TOÁN

CHẾ ĐỘ CHỨNG TỪ

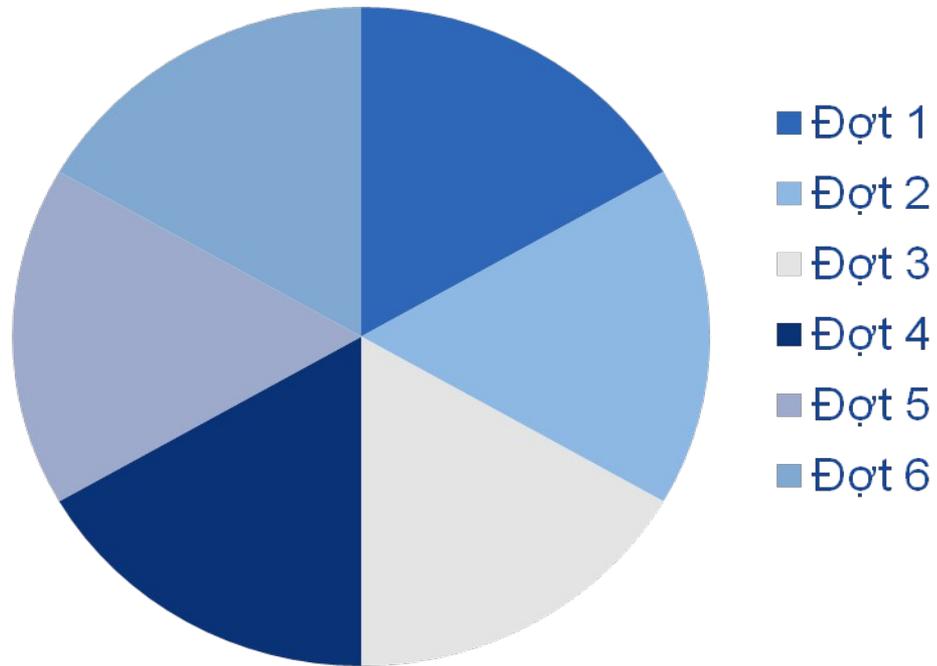
CHẾ ĐỘ SỔ SÁCH

HỆ THỐNG BCTC

Hệ thống chuẩn mực kế toán Việt Nam

Đợt 1 (4 chuẩn mực)

SỐ 149/2001/QĐ-BTC ngày 31/12/2001

1. Chuẩn mực số 02 – Hàng tồn kho
2. Chuẩn mực số 03 – Tài sản cố định hữu hình
3. Chuẩn mực số 04 – Tài sản cố định vô hình
4. Chuẩn mực số 14 – Doanh thu và thu nhập khác

Thông tư số 89/2002/TT-BTC ngày 09/10/2002

Đợt 2 (6 chuẩn mực)

Số 165/2002/QĐ-BTC ngày 31/12/2002

- Chuẩn mực số 01 – Chuẩn mực chung
- Chuẩn mực số 06 – Thuê tài sản
- Chuẩn mực số 10 – Ảnh hưởng của việc thay đổi tỷ giá hối đoái
- Chuẩn mực số 15 – Hợp đồng xây dựng
- Chuẩn mực số 16 – Chi phí đi vay
- Chuẩn mực số 24 – Báo cáo lưu chuyển tiền tệ

Thông tư số 105/2003/TT-BTC ngày 04/11/2003

Đợt 3 (6 chuẩn mực)

SỐ 234/2003/QĐ-BTC ngày 30/12/2003

- Chuẩn mực số 05 – Bất động sản đầu tư
- Chuẩn mực số 07 – Kế toán các khoản đầu tư vào công ty liên kết
- Chuẩn mực số 08 – Thông tin tài chính về những khoản vốn góp liên doanh
- Chuẩn mực số 21 – Trình bày báo cáo tài chính
- Chuẩn mực số 25 – Báo cáo tài chính hợp nhất và kế toán khoản đầu tư vào công ty con
- Chuẩn mực số 26 – Thông tin về các bên liên quan

Thông tư số 23/2005/TT-BTC ngày 30/03/2005

Đợt 4 (6 chuẩn mực)

SỐ 12/2005/QĐ-BTC ngày 15/02/2005

- Chuẩn mực số 17 – Thuế thu nhập doanh nghiệp
- Chuẩn mực số 22 – Trình bày bổ sung báo cáo tài chính của các ngân hàng và tổ chức tài chính tương tự
- Chuẩn mực số 23 – Các sự kiện phát sinh sau ngày kết thúc kỳ kế toán năm
- Chuẩn mực số 27 – Báo cáo tài chính giữa niên độ
- Chuẩn mực số 28 – Báo cáo bộ phận
- Chuẩn mực số 29 – Thay đổi chính sách kế toán, ước tính kế toán và các sai sót

Thông tư số 20/2006/TT-BTC ngày 20/3/06

Đợt 5 (4 chuẩn mực)

SỐ 100/2005/QĐ-BTC ngày 28/12/2005

- Chuẩn mực số 11 – Hợp nhất kinh doanh
- Chuẩn mực số 18 – Các khoản dự phòng, tài sản và nợ tiềm tàng
- Chuẩn mực số 19 – Hợp đồng bảo hiểm
- Chuẩn mực số 30 – Lãi trên cổ phiếu

Thông tư số 21/2006/TT-BTC ngày 20/3/06

Chuẩn mực chung

Các nguyên tắc kế toán cơ bản

Các yêu cầu cơ bản của kế toán

Các yếu tố của BCTC và ghi nhận các yếu tố của BCTC

Các nguyên tắc kế toán được thừa nhận

Giá gốc
Historical cost

Cơ sở dồn tích
Accrual basis

Phù hợp
Matching principle

Nhất quán
Consistency

Thận trọng
Prudence

Trọng yếu
Materiality

Thận trọng
Prudence

Trọng yếu
Materiality

Khái quát chu trình kế toán

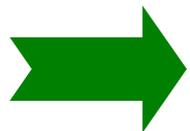
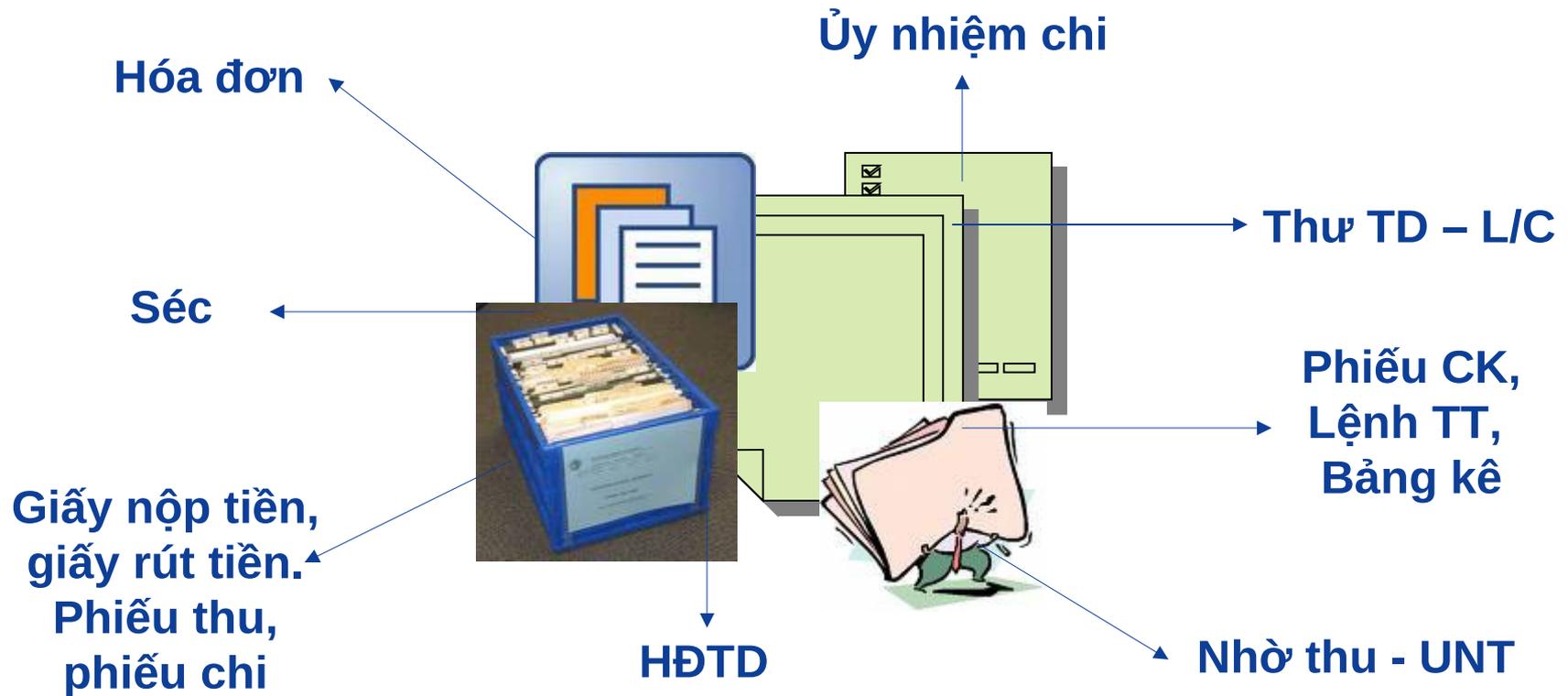
- 1 • Phân tích
- 2 • Ghi sổ
- 3 • Chuyển sổ
- 4 • Điều chỉnh
- 5 • Khóa sổ
- 6 • Lập BCTC

Các phương pháp kế toán

- Chứng từ
- Tính giá
- Tài khoản
- Ghi sổ kép
- Kiểm kê
- Lập BCTC

Tổ chức chứng từ kế toán ngân hàng

Là loại giấy tờ hoặc vật mang tin chứng minh nghiệp vụ KT phát sinh, đã hoàn thành và được sử dụng để ghi sổ kế toán.

Tổ chức chứng từ kế toán ngân hàng

- Phân loại chứng từ
  - Phân theo công dụng và trình tự lập chứng từ
  - Phân theo địa điểm lập chứng từ
  - Phân theo mức độ tổng hợp của chứng từ
  - Phân theo mục đích sử dụng và nội dung nghiệp vụ kinh tế
  - Phân theo trình độ chuyên môn kỹ thuật

Tổ chức Kế toán Ngân hàng

Kiểm soát chứng từ kế toán NH.

➤ **Kiểm soát trước.**

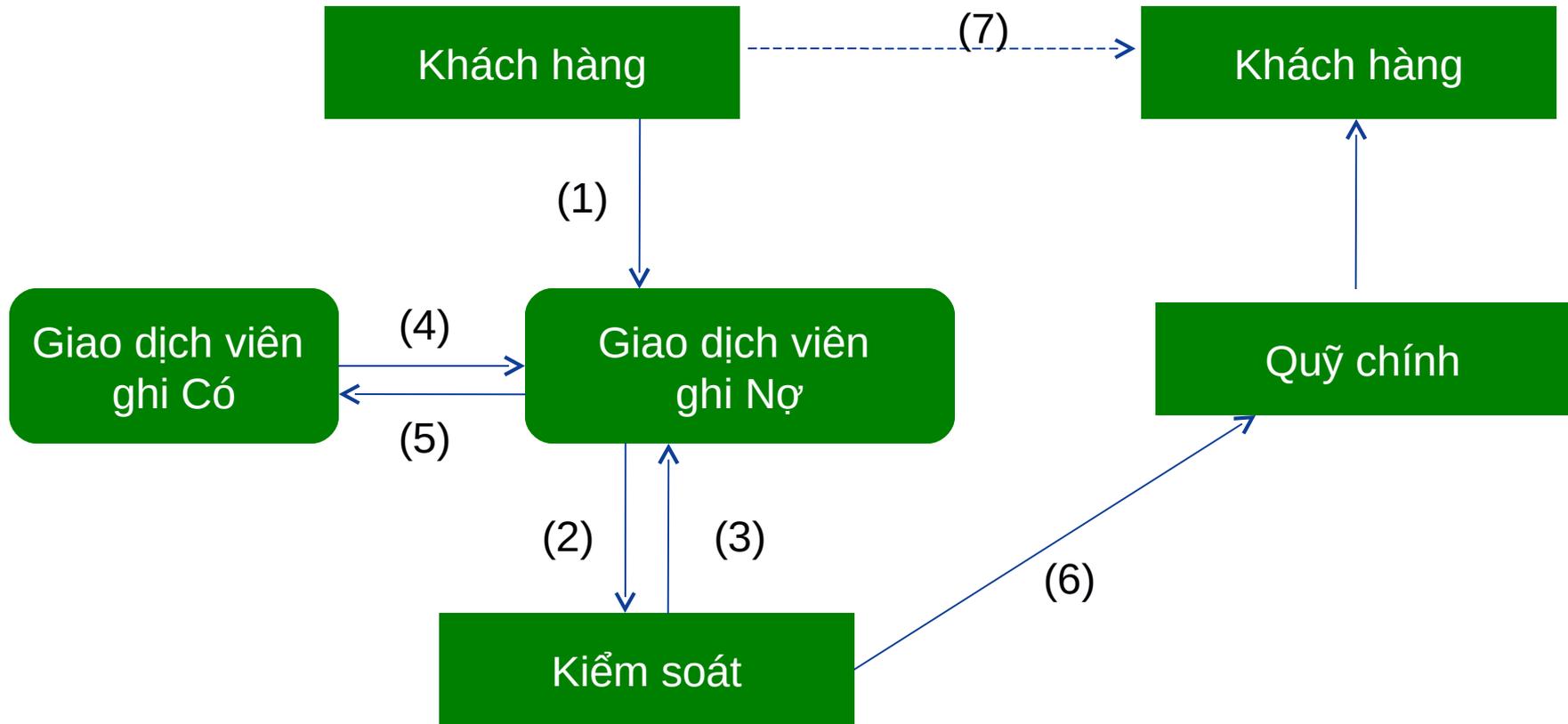
➤ **Kiểm soát sau.**

**TỔ CHỨC LUÂN CHUYỂN CHỨNG
TỪ KẾ TOÁN NGÂN HÀNG**

- Mô hình giao dịch 1 cửa
- Mô hình giao dịch nhiều cửa

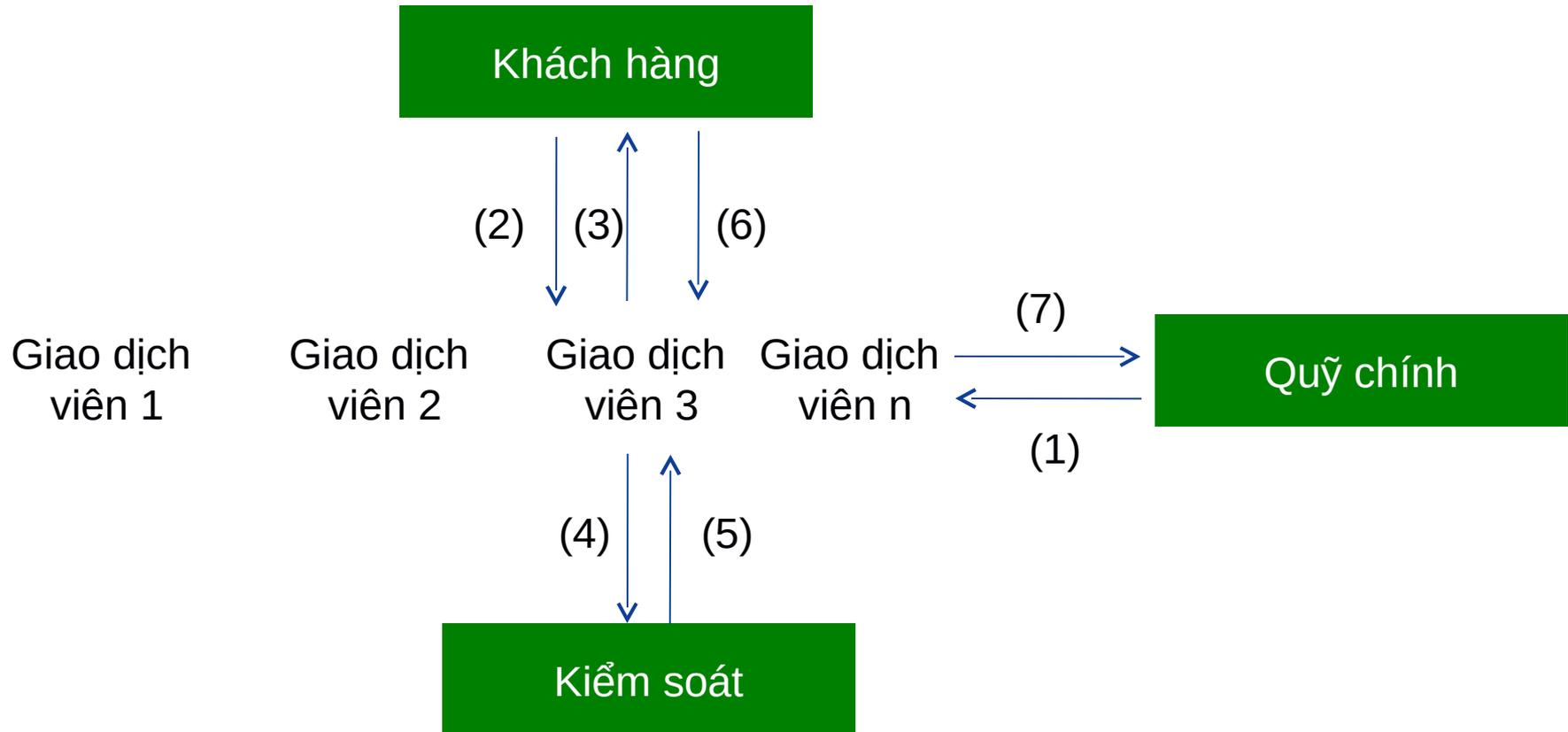

Mô hình giao dịch nhiều cửa

Mô hình giao dịch một cửa

Tài khoản kế toán ngân hàng

- Khái niệm tài khoản
- Đặc điểm tài khoản kế toán ngân hàng
- Nguyên tắc xây dựng hệ thống tài khoản KTNH

Tài khoản kế toán ngân hàng

Phân loại

- Theo nội dung kinh tế
- Theo mối quan hệ với bảng tổng kết tài khoản
- Theo mức độ tổng hợp và chi tiết

Tài khoản KTNH

- Tài khoản tổng hợp
  - Loại TK (1 chữ số): x
  - TK cấp 1 (2 chữ số): xx
  - TK cấp 2 (3 chữ số): xxx
  - TK cấp 3 (4 chữ số): xxxx
- Tài khoản chi tiết

Hệ thống tài khoản KTNH

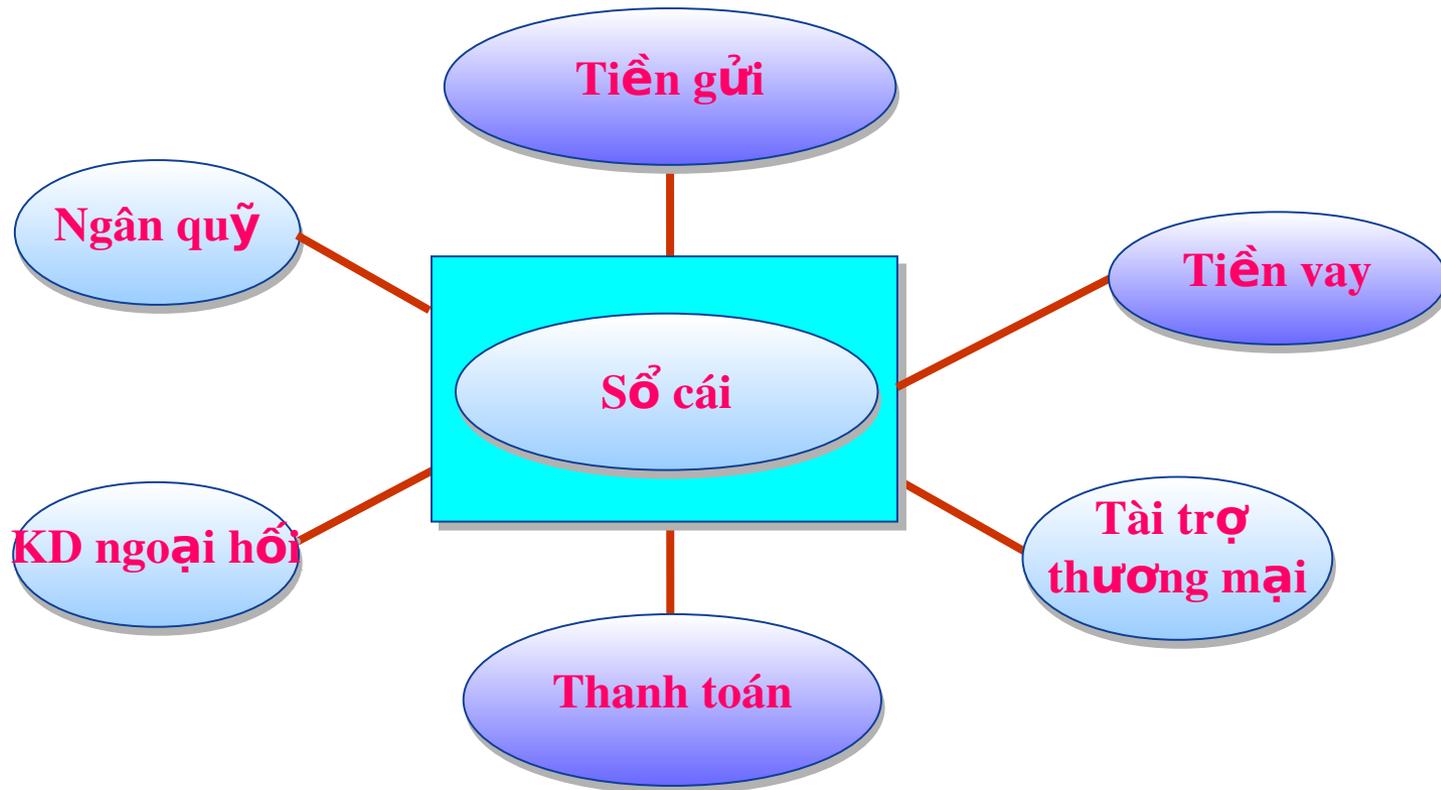
CẤU TRÚC HỆ THỐNG TÀI KHOẢN

LOẠI	SỐ HIỆU	TÊN TK
1	10 - 16	Vốn khả dụng và các khoản đầu tư
2	20 - 29	Hoạt động tín dụng
3	30 - 39	Tài sản cố định và các tài sản có khác
4	40 - 49	Các khoản phải trả
5	50 - 56	Hoạt động thanh toán
6	60 - 64	Nguồn vốn chủ sở hữu
7	70 - 79	Thu nhập
8	80 - 89	Chi phí
9	90 - 99	Các tài khoản ngoài bảng

Tổ chức hồ sơ - sổ sách KTNH

HỒ SƠ KHÁCH HÀNG

Tổ chức hệ thống BCTC

❖ Theo quyết định 16/2007/QĐ-NHNN

Tổ chức bộ máy KTNH

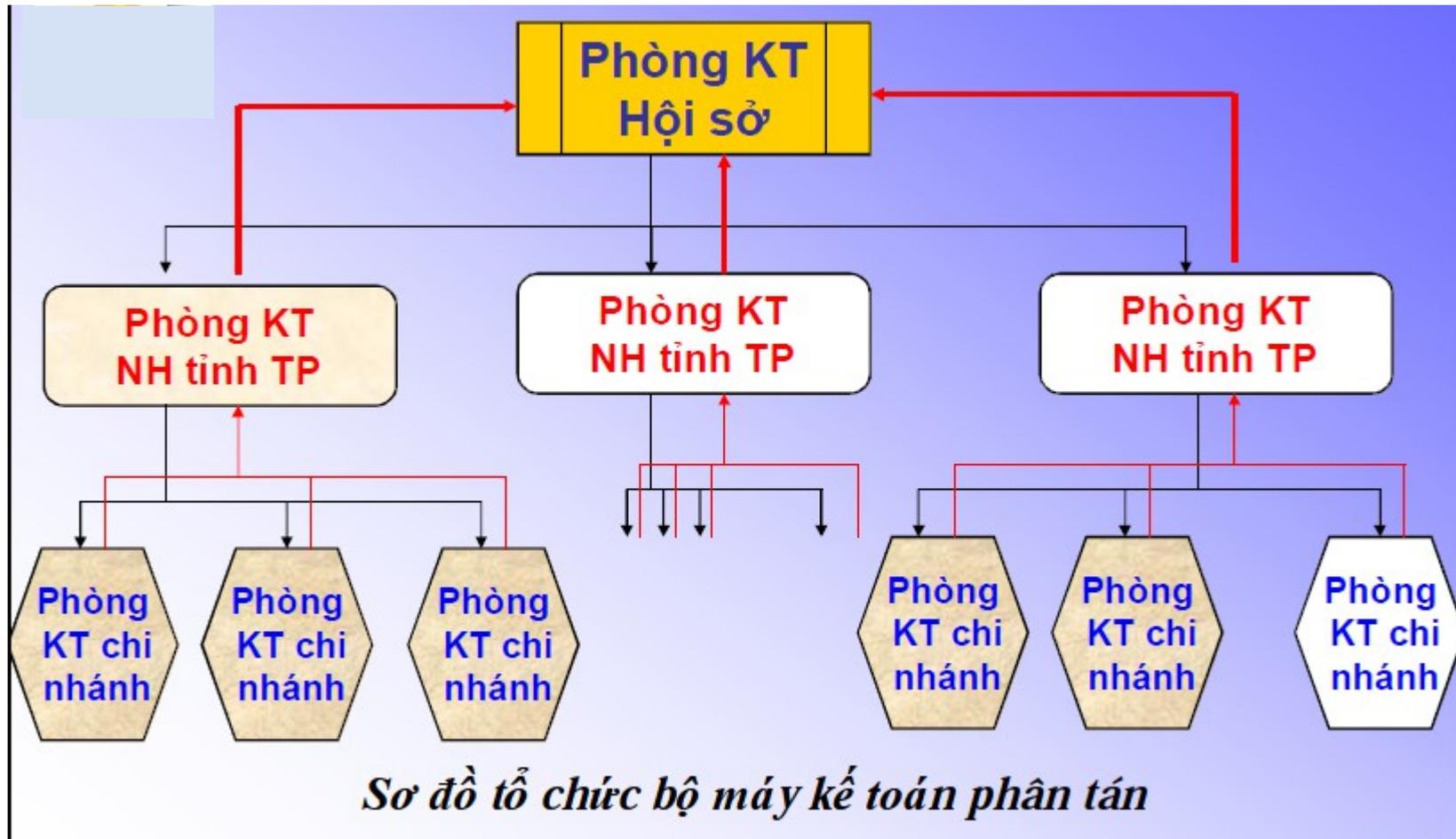
	Kế toán giao dịch:	Kế toán tổng hợp:
CÔNG VIỆC	Tiếp xúc khách hàng, lập chứng từ, thực hiện hạch toán, quản lý sổ kế toán chi tiết,...	Kiểm soát, đối chiếu, tổng hợp số liệu giao dịch, quản lý sổ kế toán tổng hợp,...
KẾT QUẢ	Bảng liệt kê chứng từ, sổ kế toán chi tiết, các báo cáo sao kê (tình hình hoạt động).	Các báo cáo kế toán tài chính, báo cáo kế toán quản trị theo yêu cầu.

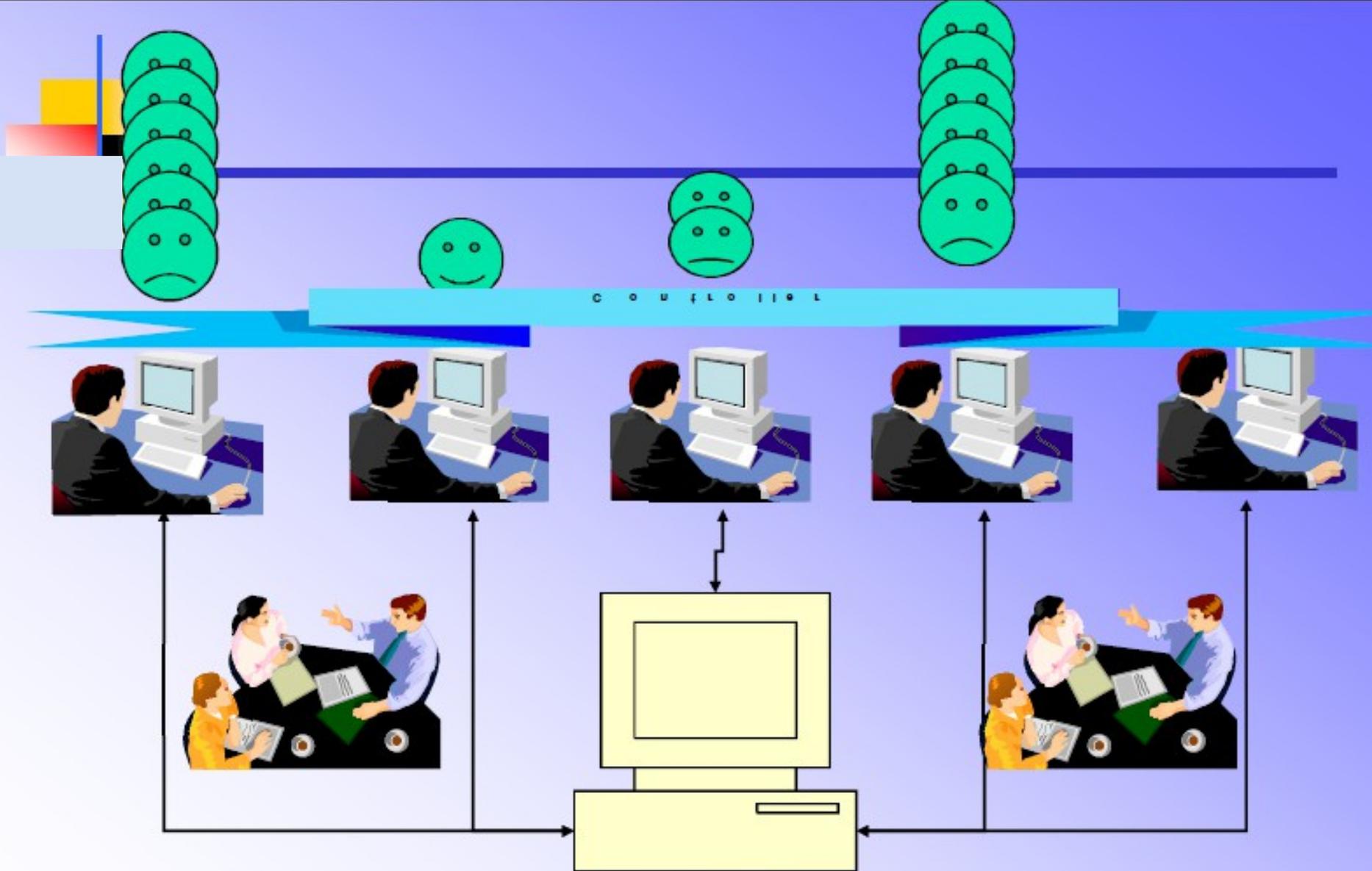
A collage of financial symbols including a dollar sign, a percent sign, a plus sign, and a minus sign, along with some numbers and a grid pattern.

Tổ chức bộ máy KTNH

- Tổ chức bộ máy kế toán phân tán
- Tổ chức bộ máy kế toán tập trung
- Tổ chức bộ máy kế toán vừa tập trung vừa phân tán
- Tổ chức bộ máy kế toán ngân hàng trong điều kiện ứng dụng công nghệ thông tin

Tổ chức bộ máy KTNH

Sơ đồ tổ chức bộ máy kế toán trong điều kiện ứng dụng công nghệ hiện đại

Tổng kết chương 1

- Khái niệm kế toán
- Đối tượng kế toán
- Mục tiêu kế toán
- Tổ chức công việc kế toán
- Tổ chức bộ máy kế toán